

بیت‌های زیر از شاهنامه فردوسی انتخاب شده است، با دقت آن‌ها را بخوانید و پاسخ درست پرسش‌های زیر را مشخص کنید.

الف) بیفتاد رستم بر آن گرم خاک	زبان گشته از تشنگی چاک چاک
از آن رفتن پیش اندیشه خاست	به دل گفت کابشخور این کجاست
ب) سر و گوش بگرفت و یالش دلیر	سر از تن بکنش بگردار شیر
پر از خون سر دیو کنده ز تن	بینداخت ز آن سو که بود انجمن
ج) تهمتن به یزدان نیایش گرفت	آبر آفرینها فزایش گرفت
سیه گشت چون نام یزدان شنید	تهمتن سبک چون در او بنگرید
د) تهمتن به نیروی جان آفرین	بکوشید بسیار با درد و کین
فرو برد خنجر دلش بر درید	جگرش از تن تیره بیرون کشید

۱- اگر بخواهیم بیت‌ها را به ترتیب «خان‌های شاهنامه» مرتب کنیم کدام گزینه درست خواهد بود؟

- ① د / الف / ج / ب ② ب / ج / د / الف ③ ج / ب / الف / د ④ الف / ج / ب / د

۲- بیت زیر به کدام «خان شاهنامه» وابسته است و اگر بخواهیم آن را پس از یکی از دو بیت قرار دهیم، پس از کدام قرار می‌گیرد؟

«در آن تیرگی رستم او را بدید سبک تیغ تیز از میان برکشید»

- ① به خان پنجم و پس از بیت‌های «د» ② به خان سوم و پس از بیت‌های «الف» ③ به خان چهارم و پس از بیت‌های «ج» ④ به خان دوم و پس از بیت‌های «الف»

۳- تعداد نهادهای حذف‌شده کدام بیت، نادرست آمده است؟

① باد بهاری وزید، از طرف مرغزار	باز به گردون رسید، ناله‌ی هر مرغ زار (۱)
② خیز و غنیمت شمار، جنبش باد ربیع	ناله‌ی موزون مرغ، بوی خوش لاله‌زار (۲)
③ هر گل و برگی که هست، یاد خدا می‌کند	بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار (۲)
④ برگ درختان سبز، در نظر هوشیار	هر ورقش دفتری‌ست، معرفت کردگار (۵)

۴- بیت «هر گل و برگی که هست، یاد خدا می‌کند» / بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار، با بیت کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

① گفت تماشای جهان عکس ماست	هم بر ما باش که با ما خوش است
② در نمازند درختان و به تسبیح، طیور	در رکوع است بنفشه که دو تا می‌آید
③ اندر دهنی که بود تسبیح	شعر است و دو بیتی و ترانه
④ تویی آن گوهر پاکیزه که در عالم قدس	ذکر خیر تو بود حاصل تسبیح ملک

۵- در کدام گزینه تمام کلمات، جمع نیستند؟

- ① ورثه - جاودان - حکام ② قصص - مکارم - راست‌گویان ③ ملل - جادوان - بازوان ④ اساطیر - ورثه - مکارم

۶- در عبارت زیر، به ترتیب فعل‌ها چه زمانی دارند؟

«هر کس تنها به خود تکیه کند و خودبینی را پیشه سازد، به شناخت خالق دست نمی‌یابد»

- ① حال - گذشته - آینده ② حال - حال - حال ③ حال - حال - گذشته ④ گذشته - گذشته - حال

۱۸- در بیت زیر نقش صحیح کلمه‌های مشخص شده در کدام گزینه است؟

دریاقلی! رکاب بزن، یا علی بگو

چشم انتظار همت تو، دین و میهن است.

- ① منادا - منادا ② منادا - مفعول ③ نهاد - منادا ④ فاعل - متمم

۱۹- درباره‌ی «منادا» کدام گزینه انتخاب درستی است؟

ای سلام، ای سرورم

ای نگهبان وجودم

ای غم تو، شادی ام تو

مایه‌ی آزادی ام تو ای وطن!

- ① سلام ② نگهبان وجودم ③ غم ④ وطن

۲۰- کدام گزینه در مورد ابیات زیر درست است؟

«خروشید و جوشید و برکند خاک / ز سَمَش زمین شد همه، چاک چاک

چو رستم بدیدش، برانگیخت اسب / بدو تاخت مانند آذرگشسب»

- ① «خروشید» کنایه از «فریاد زدن» است. ② «برانگیخت اسب» کنایه از «سرعت زیاد اسب» است.
 ③ «برکند خاک» مبالغه در «از بین بردن زمین» است. ④ «ز سَمَش زمین شد همه، چاک چاک» مبالغه در «جوش و خروش رخس» است.

۲۱- در چند بیت از بیت‌های زیر، منادا دیده می‌شود؟

۱) شبروان مست ولای تو علی

۲) دریاقلی، به وسعت دریاست نام تو

۳) دست در دامن مولا زد در

۴) از آن پس نهاد از بر خاک سر

- ① ۱ بیت ② ۲ بیت ③ ۳ بیت ④ ۴ بیت

۲۲- کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها، تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- ① کم گوی و گزیده گوی چون دُر ② دو چندان که می‌گویی، می‌شنو
 ③ بیندیش وانگه برآور نفس ④ دو صد گفته چون نیم کردار نیست

۲۳- رستم در کدام «خان‌ها» با کمک «رخس» پیروز می‌شود؟

- ① خان پنجم و دوم ② خان سوم و ششم
 ③ خانم سوم و چهارم ④ خان اول و سوم

۲۴- هریک از توضیحات زیر، مربوط به کدام شاعر یا نویسنده است؟

الف) از عارفان مشهور ایرانی است و نوشته‌هایی در زمینه‌ی عرفان اسلامی دارد.

ب) او آموزش‌های مقدماتی را در شیراز فراگرفت و برای اتمام تحصیلات به بغداد رفت. کتاب «گلستان» از آثار اوست.

ج) وی مدتی را به وزارت سامانیان سپری کرد. ترجمه‌ی تاریخ طبری و تألیف آن به زبان فارسی از آثار اوست.

د) «پنجره‌های شناخت» از آثار اوست.

- ① مولوی - سعدی - محمدبن جریر طبری - ابوالقاسم حالت ② شیخ محمود شبستری - سعدی - ابوعلی بلعمی - اکبری شلدره
 ③ مولوی - حافظ - محمدبن جریر طبری - اکبری شلدره ④ شیخ محمود شبستری - حافظ - ابوعلی بلعمی - ابوالقاسم حالت

۲۵- کدام گزینه با حدیث «حَبِّ الْوَطْنِ مِنَ الْإِيْمَانِ» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- ① چون که حَبِّ وطن ز ایمان است
 ② گر رسد دشمنی برای وطن
 ③ شکر داریم کز طفولیت
 ④ وطن ما به جای مادر ماست
 ما یقیناً ز اهل ایمانیم
 جان و دل، رایگان بیفشانیم
 درس حَبِّ الوطن، همی خوانیم
 مادر خویش را نگهبانیم

۲۶- فعل در کدام گزینه در مفهوم انجام کار، به کار رفته است؟

- ① ما یقیناً ز اهل ایمانیم ② همه با هم برادر وطنیم
③ جان و دل رایگان بیفشانیم ④ مهربان همچو جسم با جانیم

۲۷- در کدام گزینه، مفرد همه‌ی کلمات صحیح است؟

- ① احوال (حال)، عجایب (عجیب)، رسولان (رسل)، الفاظ (لفظ)
② آداب (ادب)، ملل (ملت)، ظروف (ظرف)، ایلات (ایل)
③ ساعات (ساعت)، بازوان (بازو)، لطایف (لطف)، حکما (حکیم)
④ اعضا (عضو)، آفات (آفت)، فواید (مفید)، حواس (حس)

۲۸- وقتی داستان فداکاری «دریاقلی» و عملیات کوی ذوالفقاری را می‌خوانید، شخصیت اصلی و شخصیت‌های دیگر این نوشته ناخودآگاه شما را بیشتر یاد کدام اثر تاریخی می‌اندازد؟

- ① مثنوی مولانا ② گلستان سعدی ③ شاهنامه فردوسی ④ لیلی و مجنون نظامی

۲۹- در بیت زیر نهادها به ترتیب کدامند؟

«علم چندان که بیشتر خوانی چون عمل در تو نیست نادانی»

- ① تو - عمل - تو ② علم - عمل - تو ③ علم - تو - تو ④ عمل - تو - تو

۳۰- با توجه به متن زیر معنای کدام واژه در میان گزینه‌ها نوشته شده است؟

هدهد گفت: «بله گرفتار شدم اما این گرفتاری از طمع نبود، قسمت و سرنوشت بود.» پیرزن گفت: «گرفتار شدن تو در اثر غفلت بود و سر رسیدن من هم نشان این است که عمر تو هنوز به پایان نرسیده است. اگر نه کودکان زودتر از من برمی‌گشتند و تو را گرفتار می‌کردند.»
هدهد گفت: «درست است، من با همه‌ی زیرکی و هوشیاری، باز هم اشتباه کردم.»

- ① حرص / افسوس ② بخش / زوال ③ انتها / اسارت ④ بی‌خبری / آخرت

۳۱- در کدام گزینه کنایه مشاهده می‌شود؟

- ① بین راه مهدی پشت سر هم به خیابان اشاره می‌کرد و مغازه‌ها را نشانم می‌داد. ② اتوبوس دوباره پر از مسافر شد و راه افتاد.
③ یک وقت به خودم آمدم و دیدم با مهدی توی اتوبوس نشسته‌ام. ④ ما بیشتر وقت‌ها نزدیک مدرسه می‌رفتیم.

۳۲- در کدام گزینه کلمه‌های هم‌خانواده مشاهده نمی‌شود؟

- ① قدیم - قدمت - قدما ② رکاب - مرکب - راکب ③ شدت - شدید - تشدید ④ تربیت - تعلیم - مربوط

۳۳- در کدام گزینه علائم نگارشی مناسب با توجه به مربع‌های داده شده در متن صحیح آمده است؟

- بدان که آفات زبان بسیار است و هر که خاموشی اختیار کند رستگار شود و از رسول (ص) پرسیدند که کدام عمل فاضل‌تر
- ① ، ، ؟ ② ، ، ؟ ③ ، ، ! ④ ، ، !

۳۴- بیت « به نزد آن که جانش در تجلی است / همه عالم، کتاب حق تعالی است » با کدام بیت ارتباط بیش‌تری دارد؟

- ① برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار
② خیز و غنیمت شمار، جنبش باد ربیع ناله‌ی موزون مرغ، بوی خوش لاله‌زار
③ کنون که در چمن آمد گل از عدم به وجود بنقشه در قدم او نهاد، سر به سجود (عدم: نیستی)
④ قدر مجموعه‌ی گل، مرغ سحر داند و بس که نه هر کو ورقی خواند، معانی دانست

۳۵- جابه‌جایی اجزای جمله در کدام یک از ابیات زیر بیش‌تر است؟

- ① چنین گفت با غمگساران خویش بدان کار دیده سواران خویش
② چو آگه شد از رستم و کار دیو پر از خون شدش دیده، دل پر غریو (فریاد)
③ سر سرکشان گشت پر گرد و خاک همه دیده پر خون همه جامه چاک
④ بدو گفت سهراب کین بدتر است به آب دو دیده نباید گریست

۳۶- تعداد و نوع جملات در کدام بیت به درستی مشخص شده است؟

- ۱ دادند دو گوش و یک زبانت، ز آغاز
یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگوی (سه جمله: خبری، امری، امری)
- ۲ فجر تا سینه‌ی آفاق شکافت
چشم بیدار علی، خفته نیافت (دو جمله: امری، خبری)
- ۳ در خاک طلب، بذر دعا کاشته‌ام
باران اجابت تو را می‌طلسم (دو جمله: عاطفی، خبری)
- ۴ گشاده است بر ما، در راستی
چه کوییم خیره، در کاستی؟ (سه جمله: خبری، امری، پرسشی)

۳۷- رابطه‌ی واژه‌های گزینه‌ی مانند بقیه‌ی گروه‌ها نیست.

- ۱ زَر و سیم ۲ لاله و سنبل ۳ پابندگی و جاودانگی ۴ شال و کلاه

۳۸- کنایه‌ای که در بیت زیر وجود دارد، به چه معنایی است؟

«از آن پس نهاد از بر خاک، سر
چنین گفت کای داور دادگر»

- ۱ کنایه از نیایش و ستایش خداوند است.
۲ کنایه از غمگین بودن است.
- ۳ کنایه از شکست خوردن است.
۴ کنایه از موفقیت و پیروزی است.

۳۹- در همه‌ی بیت‌های زیر دو نقش دستوری «مفعول» و «متّم» وجود دارد، به جز بیت

- ۱ شکر داریم که از طفولیت
درس حُب‌الوطن، همی خوانیم
- ۲ چون که حب‌الوطن ز ایمان است
ما یقینا ز اهل ایمانیم
- ۳ گر بود اختیار جهانی به دست من
می‌ریختم تمام جهان را به پای تو
- ۴ گر رسد دشمنی برای وطن
جان و دل، رایگان بیفشانیم

بیت‌های زیر را که مناجاتی از «خسرو و شیرین» نظامی است، به دقت بخوانید.

- الف) به نام آن که هستی نام از او یافت
فلک جنبش، زمین آرام ازو یافت
- ب) خدایی کافرینش در سجودش
گواهی مطلق آمد بر وجودش
- ج) جواهر بخش فکرت‌های باریک
به روز آرنده شب‌های تاریک
- د) غم و شادی نگار و بیم و امید
شب و روز آفرین و ماه و خورشید

باتوجه به بیت‌های بالا، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۴۰- در بیت‌های بالا، برای کدام واژه هم خانواده‌ای یافت نمی‌شود؟

- ۱ مساجد ۲ اطلاق ۳ وجدان ۴ مغموم

۴۱- کدام مورد زیر، در بیت‌های بالا دیده نمی‌شود؟

- ۱ تضاد ۲ ردیف ۳ کلمات مخفف ۴ شخصیت‌بخشی

۴۲- بیت «هر گل و برگی که هست یاد خدا می‌کند / بلبل و قمری چه خواند؟ یاد خداوندگار، با کدام بیت بالا از نظر معنی نزدیک است؟

- ۱ بیت چهارم ۲ بیت سوم ۳ بیت دوم ۴ بیت اول

۴۳- در کدام بیت جمله‌های «خبری و امری» وجود دارد؟

- ۱ خندید بر او شعله، که از دست که نالی
ناچیزی تو، کرد بدین گونه تو را خوار
- ۲ مکن دوستی با دروغ آزمای
همان نیز با مرد ناپاک رای
- ۳ گفتی که به غم بنشین یا از سر جان برخیز
فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم
- ۴ آوخ که شدم هیزم و آتشگر گیتی
اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار

۴۴- هریک از ابیات زیر به ترتیب با کدام کلمات کامل می‌شود؟

«کاین سبزه که امروز تماشاگه توست/ فردا همه خاک تو بر خواهد رُست
گر چشمهٔ زمزمی و گر آب حیات/ آخر دل خاک فروخواهی شد
ای خاک اگر سینهٔ تو بشکافند/ بس گوهر قیمتی که سینهٔ توست
گویند کسان بهشت حور خوش است/ من می‌گویم که آب انگور خوش است»

- ① در- از- با- در ② در- از- در- با ③ از- به- در- با ④ از- به- با- در

۴۵- چه تعداد از ابیات زیر با هم ارتباط مفهومی دارند؟

الف) هر علم را که کار نبندی چه فایده
ب) کسی کو خرد را ندارد ز پیش
ج) گر همه علم عالمت باشد
د) علم، چندان که بیشتر خوانی
ه) علم چو دادت ز عمل سر میچ
چشم از برای آن بود آخر که بنگری
دلش گردد از کرده‌ی خویش، ریش
بی‌عمل مدعی و کذابی (دروغگوی)
چون عمل در تو نیست، نادانی
دانش بی‌کار نیرزد به هیچ

- ① دو ② سه ③ چهار ④ پنج

۴۶- مفهوم مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ① اشرف و انجب تمام ملل (شریف‌ترین و نجیب‌ترین ملت‌ها هستیم).
② چون که حب الوطن ز ایمان است (ایمان نشانه‌ی میهن‌دوستی است).
③ مادر خویش را نگهبانیم (وطن مانند مادری است که از او نگهداری می‌کنیم).
④ جان‌ودل رایگان بیفشانیم (در راه وطن هر گونه فداکاری‌ای را می‌کنیم).

۴۷- با توجه به متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«ما فکر می‌کنیم ارزش هر چیز به اندازه‌ی نقش و عملکرد مفید آن است؛ یعنی هر کس شخصیت خود را در رفتار و عمل خویش نمایان می‌کند. اخلاق، ایمان، دانش و اندیشه‌ی ما در رفتار و گفتار ما آشکار می‌شود.»

- ① شخصیت هر فرد فراتر از اعمال و رفتار اوست.
② کسی که اخلاق و ایمان بالایی دارد، نمی‌تواند گفتار و رفتار نادرستی داشته باشد.
③ کسی یا چیزی که عملکرد درست و خوبی ندارد، نمی‌تواند ارزشمند باشد.
④ آن‌چه یاد می‌گیریم و به آن فکر می‌کنیم، در رفتار و گفتار ما آشکار می‌شود.

۴۸- کدام یک از گزینه‌های زیر، با جمله‌ی «دام و تور و تله را همیشه برای مرغ‌های زیبا و خوش‌آواز یا حیواناتی که گوشتشان خوراکی است، می‌گذرانند.» در ارتباط است؟

- ① شاخ که با میوه‌هاست، سنگ به پا می‌خورد.
② زبان سرخ، سر سبز می‌دهد بر باد.
③ ای میوه فروش هنر، دگه و بازار.
④ مارگزیده از ریسمان سیاه و سفید می‌ترسد.

۴۹- درباره‌ی این کلمات «خود، خلق، خلقت و خالق» کدام گزینه درست است؟

- ① خودبینی، موجب شناخت خالق می‌شود.
② هر کس تنها باید به خود تکیه کند.
③ ما با شناخت خود به شناخت خالق پی می‌بریم.
④ هر چهار کلمه هم‌ریشه و هم‌خانواده‌اند.

۵۰- «نهاد» در کدام گزینه درست مشخص شده است؟

- ① از نظر سن و سال من از شما بزرگ‌تر هستم.
② دام و تور و تله، برای مرغ زیبا و خوش‌آواز است.
③ یکی از زیباترین بخش‌های شاهنامه، هفت‌خان رستم است.
④ آن‌گاه با خدای خود به راز و نیاز می‌پردازد.

۵۱- در کدام گزینه دو نوع جمله به کار رفته است؟

- ① به دانش گرای و بدو شو بلند
② خروشید و جوشید و بر کند خاک
③ بدان که آب حیات اندرون تاریکی است
④ خیز و غنیمت شمار، جنبش باد ربیع

۵۲ - بیت‌های زیر را به دقت بخوانید.

دوان اسب شد سوی دیهیم جوی	الف) سوی رخسار رخسند بنهاد روی
چو تندر خروشید و افشاندم	همی کوفت بر خاک رویینه سم
چو خورشید تابنده بنمود روی	ب) بخت آن زمان رستم جنگجوی
بخم کمندش در آویخت سخت	بیچید اولاد را بر درخت
که از تشنگی سست و آشفته شد	ج) تن پیلوارش چنان تفته شد
زبان گشته از تشنگی چاک چاک	بیفتاد رستم بر آن گرم خاک
دگر گونه تر گشت جادو به چهر	د) چو آواز داد از خداوند مهر
تهمتن سبک چون درو بنگرید	سیه گشت چون نام یزدان شنید

باتوجه به بیت‌های بالا ترتیب هفت‌خان رستم در کدام گزینه صحیح آمده است؟

- ۱) ب / الف / د / ج ۲) ب / د / الف / ج ۳) ج / الف / د / ب ۴) ج / د / ب / الف

۵۳ - می‌دانیم برخی کلمه‌ها چند معنی دارند و خارج از جمله نمی‌توان هیچ کدام از معانی را بر دیگری ترجیح داد. اکنون شما کلمه‌ای را که چند معنی ندارد مشخص کنید.

- ۱) بازی ۲) مهر ۳) روان ۴) سحر

۵۴ - کدام کلمه‌ی زیر با «ان» جمع بسته نمی‌شود؟

- ۱) سپاه ۲) گرد ۳) فرمانده ۴) ارتشی

۵۵ - در کدام گزینه، تمام واژه‌ها به درستی معنا شده‌اند؟

- ۱) فکرت: اندیشه - حک: تراشیدن - گردون: آسمان
۲) ربیع: هنگام بهار - غرق: شنا کردن زیر آب - تعالی: بلندمرتبه
۳) موزون: غمگین - تجلی: پیدا شدن - عبور: رد شدن
۴) مرغزار: سبزه‌زار - مشاجره: با هم شادی کردن - برافروخت: روشن کرد

۵۶ - مترادف واژه «ترس» در کدام گزینه وجود دارد؟

- ۱) ده‌روزه مهر گردون، افسانه است و افسون
۲) من حاصل عمر خود ندارم جز غم
۳) در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد
۴) به یزدان هر آن کس که شد ناسپاس
نیکی به جای یاران، فرصت شمار یارا
در عشق ز نیک و بد ندارم جز غم
عشق پیدا شد و آتش به همه عالم زد
به دلش اندر آید ز هر سو هراس

۵۷ - کدام ابیات با هم ارتباط دارند؟

- الف) دشمن دانا بلندت می‌کند / بر زمینت می‌زند نادان دوست
ب) از قسم خورده دشمنان بدتر / می‌زند تیغ ناگهانی دوست
ج) از دشمنان برند شکایت به دوستان / چون دوست دشمن است، شکایت کجا بریم؟
د) دوستی با مردم دانا نکوست / دشمن دانا به از نادان دوست
ه) دشمن دانا که غم جان بود / بهتر از آن دوست که نادان بود

- ۱) الف - ب - د ۲) الف - د - ه ۳) ج - د - ه ۴) الف - ج - ه

۵۸ - واژه‌های کدام گزینه درست معنا شده‌اند؟

- ۱) زیرک: باهوش - رکاب‌دار: اسب‌سوار
۲) سراسیمه: سرگردان - صواب: شایسته
۳) کمند: کمان - هلاک: نیست‌شدن
۴) ملال: بیزاری - خاطر: احساس

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۴ ابیات الف مربوط به خان دوم هستند. ابیات گزینه ب مربوط به خان ششم هستند. ابیات گزینه ج مربوط به خان چهارم است. ابیات گزینه د مربوط به خان هفتم است.
- ۲ - گزینه ۲ مربوط به خان سوم «جنگ با اژدها» است و پس از بیت‌های «الف» که خان دوم است قرار می‌گیرد.
- ۳ - گزینه ۱ (۱) نهاد حذف‌شده ندارد.
- (۲) «خیز و غنیمت شمار»؛ هر کدام نهاد «تو» حذف‌شده دارند.
- (۳) دو نهاد حذف‌شده دارد: «او» یاد خدا می‌کند و «او» یاد خداوندگار را می‌خواند.
- (۴) نهاد حذف‌شده ندارد.
- ۴ - گزینه ۲ مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۲» آن است که همه‌ی موجودات هستی، خداوند را تسبیح می‌گویند و ذکر و یاد او را به جا می‌آورند.
- ۵ - گزینه ۱ مفرد و جمع‌ها به ترتیب: ورثه (وارث) - جاودان (مفرد است) - حکام (حاکم) - قصص (قصه) - مکارم (مکرمت) - راست‌گویان (راست‌گو) - ملل (ملت) - جادوان (جادو) - بازوان (بازو) - اساطیر (اسطوره)
- ۶ - گزینه ۲ تکیه کند: حال / سازد (بسازد): حال / نمی‌یابد: حال
- ۷ - گزینه ۳ تعریف اسم جمع:
- اسم اگر به ظاهر مفرد و در معنی، جمع باشد آن را اسم جمع می‌گویند:
- دسته، رمه، طایفه، لشکر، خانواده، مردم، ملت، کاروان، امت، قبیله، گروه، مجلس، شورا، سپاه
- ولی نظر طراح محترم واژه‌ی جمع بوده که در آن صورت گزینه‌ی «۳» صحیح خواهد بود. چرا که واژه‌ی دیوان به معنی دیوها جمع است (نه اسم جمع) توجه کنید که نباید کلمه‌ی دیوان را به معنی مثلاً دیوان حافظ اشتباه بگیریم.
- ۸ - گزینه ۱ رازی ← یک راز
- رازی ← کسی که اهل شهر ری است مانند زکریای رازی
- ۹ - گزینه ۱ چه را بیشانیم؟ جان و دل را (برای پیدا کردن مفعول باید از فعل ببرسیم چه کسی را یا چه چیزی را)
- ۱۰ - گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌ی «۱»: کتاب گلستان سعدی به نظم و نثر و کتاب بوستان او به شعر (نظم) است.
- گزینه‌ی «۳»: ابوعلی بلعمی شاعر نبوده است.
- گزینه‌ی «۴»: شیخ محمود شبستری از عارفان ایرانی است و اشعار او مضمونی عارفانه دارد.
- ۱۱ - گزینه ۴ در همه‌ی گزینه‌ها کلمات جمع‌اند، به جزء گزینه‌ی ۴
- آسرار : جمع سر
اعمال : جمع عمل
اخبار : جمع خبر
انبار : مفرد است.
- ۱۲ - گزینه ۴ گروه برنده: این گروه، برنده است. گروهی برنده ← ترکیب وصفی
- ۱۳ - گزینه ۲ شغل دریاقلی، اوراق فروشی بود. او در آن هنگام به همراه فرزند خردسال خود در گورستانی از اتومبیل‌های فرسوده در «کوی ذوالفقاری» در حاشیه‌ی آبادان زندگی می‌کرد. آن شب انگار کسی در گوشش می‌گفت: دریاقلی رکاب بزن.
- ۱۴ - گزینه ۳ در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ ← تأکید بر خاموشی (سخن نگفتن)
- در گزینه‌ی ۳ ← تأکید بر پرهیز از تکرار بیهوده
- ۱۵ - گزینه ۳ بررسی گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: «گور» اول به معنی «گورخر» و «گور» دوم به معنی «قبر» است؛ اما هر دو دارای یک تلفظ هستند.
- گزینه «۲»: «مدار» اول به معنی «مسیر حرکت سیارات» و «مدار» دوم به معنی «ندار» است؛ ولی هر دو دارای یک تلفظ هستند.
- گزینه «۳»: «می‌کنی» به معنی «انجام می‌دهی» و «می‌کنی» به معنی «جدا می‌کنی» است و این دو کلمه دارای تلفظ متفاوتی هستند.
- گزینه «۴»: «پری» اول به معنی «پیری» و «پری» دوم به معنی «فرشته» است؛ ولی هر دو دارای یک تلفظ هستند.
- ۱۶ - گزینه ۱ صورت صحیح واژه‌های نادرست: غنیمت شمار - لغزید - استراحت - اجازه خواست - نمایندگی - شخصیت
- ۱۷ - گزینه ۲ منظور از «خاک آدم»، طبیعت و سرشت (وجود) انسان‌هاست و منظور از «گلشن»، گوناگونی انسان‌ها و نژادهای مختلف آن‌هاست.
- ۱۸ - گزینه ۲ [ای] دریاقلی! رکاب بزن، [تو] یا علی [را] بگو
- مندا
مفعول
- ۱۹ - گزینه ۴ [وطن] منادایی است که در عبارتهای دیگر محذوف است و تنها در عبارت آخر نوشته شده است.
- در اصل ای وطن تو سلام هستی
ای وطن تو سرودم هستی

ای وطن تو غم من هستی
..... بوده است.

۲۰ - گزینه ۴ شاعر در بیت اول، در «جوش و خروش رخس» مبالغه کرده است.

اشکالات سایر گزینه‌ها:

«خروشدن» کنایه از شیبه بلند اسب است. «برانگیختن اسب» کنایه از به حرکت درآوردن آن است. در «برکندن خاک» هم مبالغه دیده نمی‌شود.

۲۱ - گزینه ۴ منادا در بیت ۱ ← علی منادا در بیت ۲ ← دریاقلی منادا در بیت ۳ ← علی

منادا در بیت ۴ ← کای داور دادگر (که ای داور دادگر)

۲۲ - گزینه ۳ مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، کم سخن گفتن است، اما در گزینه‌ی «۳» به «اندیشیدن پیش از سخن گفتن» اشاره دارد.

۲۳ - گزینه ۴ خان اول ← نبرد با شیر

خان سوم ← نبرد با اژدها

۲۴ - گزینه ۲ الف ← شیخ محمود شبستری / ب ← سعدی / ج ← ابوعلی بلعمی / د ← اکبری شلدره

گزینه ۱

۲۶ - گزینه ۳ فعل‌های اسنادی (ربطی) کار انجام نمی‌دهند. مانند: است، بود، شد، گشت، گردید، یم (هستیم) اما در گزینه‌ی ۳، جان و دل رایگان بیفشانیم فعل بیفشانیم، کار انجام می‌دهد.

۲۷ - گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) مفرد رسولان رسول است. رُسل جمع مکسر رسول است.

گزینه ۳) لطایف جمع لطیفه است. الطاف جمع لطف است.

گزینه ۴) فواید جمع فایده است.

۲۸ - گزینه ۳ زیرا این داستان مانند یک داستان حماسی است که نتیجه‌ی پهلوانی و رشادت‌های یک قهرمان، آن را می‌سازد.

۲۹ - گزینه ۱ تو چندان که علم بیش تر خوانی / چون عمل در تو نیست، تو نادانی.
نهاد نهاد

۳۰ - گزینه ۳ تنها مترادف واژه‌های «گزینه‌ی ۳» در متن به کار رفته‌اند.

«انتها = پایان»، «اسارت = گرفتار شدن»

۳۱ - گزینه ۳ یک وقت به خودم آدم ← یعنی هوشیار شدن.

۳۲ - گزینه ۴ تربیت و تعلیم و مربوط هیچ یک با هم، هم خانواده نیستند.

۳۳ - گزینه ۲ بدان که آفات زبان، بسیار است و هر که خاموشی اختیار کند، رستگار شود و از رسول (ص) پرسیدند که کدام عمل فاضل‌تر؟

۳۴ - گزینه ۱ بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۱» به این مفهوم اشاره دارند که برای انسان‌های خردمند و فکور، همه‌ی هستی و موجودات آن راهی برای شناخت بهتر خداوند هستند.

۳۵ - گزینه ۲ در بیت گزینه‌ی «۲» سه جابه‌جایی صورت گرفته و صورت صحیح ترکیب اجزا به شکل زیر است:

چو از رستم و کار دیو آگه شد، دیده‌اش پر از خون و دلش پر از غریو شد. / در سایر گزینه‌ها فقط جابه‌جایی فعل صورت گرفته‌است.

۳۶ - گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: دو جمله: خبری - خبری

گزینه‌ی «۳»: دو جمله: خبری - خبری

گزینه‌ی «۴»: دو جمله: خبری - پرسشی

۳۷ - گزینه ۳ در گزینه‌ی ۱: زر و سیم = متناسب هستند.

در گزینه‌ی ۲: لاله و سنبل = متناسب هستند.

در گزینه‌ی ۳: پابندگی و جاودانگی = مترادف هستند.

در گزینه‌ی ۴: شال و کلاه = متناسب هستند.

۳۸ - گزینه ۱ سر بر خاک نهادن: کنایه از نیایش و عبادت است و به حالت سجده اشاره دارد.

۳۹ - گزینه ۲ گزینه‌ی ۱ ← مفعول ← درس حب‌الوطن / متمم ← طفولیت

گزینه‌ی ۲ ← مفعول ← ندارد / متمم ← ایمان، اهل ایمان

گزینه‌ی ۳ ← مفعول ← تمام جهان / متمم ← دست من، پای تو

گزینه‌ی ۴ ← مفعول ← جان و دل / متمم ← وطن

۴۰ - گزینه ۳ مساجد: سجود / اطلاق: مطلق / مغموم: غم

۴۱ - گزینه ۴ تضاد: غم و شادی / بیم و امید / روز و شب / فلک و زمین / جنبش و آرام

ردیف: ازو یافت

کلمات مخفف: ازو (مخفف از او) / کافرینش (که آفرینش)

۴۲ - گزینه ۳ مفهوم مشترک: کل هستی او را عبادت می‌کنند و بر وجودش گواهی می‌دهند.

۴۳ - گزینه ۳ خبری: گفتم / امری: بنشین و برخیز / منادا شبه جمله است نه جمله عاطفی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خندید بر او شعله، که از دست که نالی / ناچیزی تو، کرد بدین‌گونه تو را خوار

خبری خبری خبری

گزینه «۲»: مکن دوستی با دروغ‌آمیز / همان نیز با مرد ناپاک رای

امر امری امری

گزینه «۴»: او خ که شدم هیزم آتشگر گیتی / اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار

شبه‌جمله خبری خبری

۴۴ - گزینه ۳ ابیات صورت سؤال به ترتیب با کلمات گزینه «۳» کامل می‌شوند.

۴۵ - گزینه ۳ ابیات «الف»، «ج»، «د» و «ه» به ارتباط بین علم و عمل اشاره دارند و بیانگر این مفهوم هستند که علم بدون عمل فایده‌ای ندارد.

۴۶ - گزینه ۲ میهن‌دوستی نشانه‌ی ایمان است.

۴۷ - گزینه ۱ با توجه به متن صورت سؤال، هر کس شخصیت خود را در رفتار و عمل خویش نمایان می‌کند و شخصیت چیزی فراتر از اعمال و رفتار نیست.

۴۸ - گزینه ۱ عبارت سوال و گزینه‌ی ۱ هر دو به این معناست که: هنر و زیبایی، باعث دردسر او می‌شود.

۴۹ - گزینه ۲ ما هم برای کشف و شناخت بهتر زیبایی‌های آفرینش، باید به تفکر درباره‌ی خود، خلق، خلقت و خالق بپردازیم. خوب و دقیق نگاه کنیم، گوش بدهیم، بسیار بخوانیم و درباره‌ی دیده‌ها، شنیده‌ها و خوانده‌ها پرسیم و از پرسیدن نهراسیم.

۵۰ - گزینه ۱ من از نظر سن و سال از شما بزرگ‌تر هستم.

نهاد

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲) ← هفت‌خان رستم، یکی از زیباترین بخش‌های شاهنامه است.

نهاد

گزینه‌ی ۳) ← دام و تور و تله، برای مرغ زیبا و خوش‌آواز است.

نهاد

گزینه‌ی ۴) ← [او] آن‌گاه با خدای خود به راز و نیاز می‌پردازد.

نهاد

۵۱ - گزینه ۲ جمله‌های این گزینه مثل سایر گزینه‌ها یکسان نیست و یک جمله‌ی امری و یک جمله‌ی خبری در آن وجود دارد.

بدان که آب حیات اندرون تاریکی است.

امر خبری

گزینه‌ی ۱) به دانش گرای بدو شو بلند

امر خبری

گزینه‌ی ۳) خروشیو جو شیو بر کند خاک

خبری خبری خبری

گزینه‌ی ۴) خیزو غنیمت شمار جنبش باد ربیع

امر خبری

۵۲ - گزینه ۳ ج ← خان ۲ / الف ← خان ۳ / د ← خان ۴ / ب ← خان ۶

۵۳ - گزینه ۴ بازی: پرنده / بازی: تفریح

مهر: خورشید / مهر: محبت

روان: روح / روان: جاری

سحر: جادو

۵۴ - گزینه ۱ سپاه با «ان» ترکیب می‌شود اما جمع بسته نمی‌شود. سپاهان به معنی جاه و مکان سپاه است.

گزینه‌ی ۲) ← گرد + ان ← گردان

گزینه‌ی ۳) ← فرمانده + ان ← فرماندهان

گزینه‌ی ۴) ← ارتشی + ان ← ارتشیان

۵۵ - گزینه ۱ معنای صحیح کلماتی که نادرست معنا شده‌اند:

گزینه «۲»: غرق: زیر آب رفتن و خفه‌شدن، فرو رفتن

گزینه «۳»: موزون: دارای وزن و آهنگ، سنجیده

گزینه «۴»: مشاجره: با هم نزاع و دعوا کردن

۵۶ - گزینه ۴ «هراس» مترادف واژه «ترس» است.

۵۷ - گزینه ۲ ابیات «الف»، «د» و «ه» به این مسئله اشاره دارد که دشمن دانا از دوست نادان بهتر است.

۵۸ - گزینه ۲ معنای صحیح کلماتی که نادرست معنا شده‌اند:

گزینه ۱) رکاب‌دار: پیاده‌ای که همراه سوار راه می‌رود.

گزینه ۳) کمند: طناب، بند، ریسمان

گزینه ۴) خاطر: اندیشه و خیال، آنچه از دل بگذرد.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۴	۷ - ۳	۱۶ - ۱	۲۵ - ۱	۳۴ - ۱	۴۶ - ۲	۵۵ - ۱
۲ - ۲	۸ - ۱	۱۷ - ۲	۲۶ - ۳	۳۵ - ۲	۴۷ - ۱	۵۶ - ۴
۴۰ - ۳	۹ - ۱	۱۸ - ۲	۲۷ - ۲	۳۶ - ۱	۴۸ - ۱	۵۷ - ۲
۴۱ - ۴	۱۰ - ۲	۱۹ - ۴	۲۸ - ۳	۳۷ - ۳	۴۹ - ۲	۵۸ - ۲
۴۲ - ۳	۱۱ - ۴	۲۰ - ۴	۲۹ - ۱	۳۸ - ۱	۵۰ - ۱	
۳ - ۱	۱۲ - ۴	۲۱ - ۴	۳۰ - ۳	۳۹ - ۲	۵۱ - ۲	
۴ - ۲	۱۳ - ۲	۲۲ - ۳	۳۱ - ۳	۴۳ - ۳	۵۲ - ۳	
۵ - ۱	۱۴ - ۳	۲۳ - ۴	۳۲ - ۴	۴۴ - ۳	۵۳ - ۴	
۶ - ۲	۱۵ - ۳	۲۴ - ۲	۳۳ - ۲	۴۵ - ۳	۵۴ - ۱	